

Zadeva C-393/22**Predlog za sprejetje predhodne odločbe****Datum vložitve:**

15. junij 2022

Predložitveno sodišče:

Nejvyšší soud České republiky (Češka republika)

Datum predložitvene odločbe:

5. maj 2022

Tožeča stranka:

EXTÉRIA, s. r. o.

Tožena stranka:

Spravíme, s. r. o.

[...] (ni prevedeno)

SKLEP

Nejvyšší soud (Vrhovno sodišče, Češka republika) [...] (ni prevedeno) je v zadevi tožeče stranke **EXTÉRIA, s. r. o.**, [...] (ni prevedeno) s sedežem v [Češki republiki] [...] (ni prevedeno) proti toženi stranki **Spravíme, s. r. o.**, [...] (ni prevedeno) s sedežem v [...] (ni prevedeno), Slovaška republika, [...] (ni prevedeno) o predlogu za izdajo evropskega plačilnega naloga, ki se vodi pred Okresní soud v Ostravě (regionalno sodišče v Ostravi, Češka republika) [...] (ni prevedeno), v okviru obravnave pritožbe tožene stranke zoper sklep Krajský soud v Ostravě (okrajno sodišče v Ostravi, Češka republika) z dne 16. februarja 2021, številka zadeve 8 Co 40/2021-52, sklenilo, kot sledi:

- I. Nejvyšší soud (vrhovno sodišče) na podlagi člena 267 Pogodbe o delovanju Evropske unije Sodišču Evropske unije v predhodno odločanje **predloži** naslednje vprašanje:

Ali je treba člen 7(1)(b) Uredbe (EU) št. 1215/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2012 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah razlagati tako,

da pojem „pogodba o opravljanju storitev“ vključuje tudi predpogodbo (pactum de contrahendo), s katero sta se stranki zavezali skleniti glavno pogodbo, ki bi bila pogodba o opravljanju storitev v smislu te določbe?

[...]

Obrazložitev:

I. Dejansko stanje in dosedanji potek postopka

- 1 Tožeča stranka je družba s sedežem v Ostravi, Češka republika, ki opravlja svetovalne storitve na področju varnosti in zdravja pri delu. Tožena stranka je družba s sedežem v Ivanovicah na Slovaškem.
- 2 Tožeča stranka in tožena stranka sta 28. junija 2018 v Ostravi, Češka republika, sklenili predpogodbo [„Smlouva o uzavření budoucí Masterfranchisové smlouvy“ (Pogodba o sklenitvi bodoče krovne franšizne pogodbe)], in sicer *pactum de contrahendo*. V zadevni pogodbi sta se stranki predvsem zavezali, da bosta v prihodnosti opravili pravno dejanje – sklenili poznejšo pogodbo – in se dogovorili o nekaterih elementih te poznejše pogodbe. Predmet glavne pogodbe naj bi bilo to, da tožeča stranka toženi stranki na ozemlju Slovaške republike da pravico, da vodi in upravlja franšizne podružnice.
- 3 Poleg obveznosti sklenitve glavne pogodbe je bilo v predpogodbi v členu III(A), točka 3, določeno tudi, da mora tožena stranka plačati predujem v skupni višini 20.400 EUR skupaj z davkom na dodano vrednost (DDV). Kot je bilo dogovorjeno v zadevni določbi, je bil predujem namenjen zavarovanju obveznosti nosilca obveznosti (tožene stranke), da v prihodnosti v dogovorjenem roku sklene krovno franšizno pogodbo z upravičencem (tožeča stranka) in ohrani zaupnost vseh informacij, ki jih je prejel od upravičenca v zvezi z njegovim franšiznim modelom. Tožena stranka bi morala plačati predujem v desetih dneh od podpisa predpogodbe na račun tožeče stranke pri Raiffeissenbank, a. s., s sedežem v Češki republiki. V členu III(B), točka 3, sta se pogodbenici dogovorili, da bo moral nosilec obveznosti upravičencu plačati pogodbeno kazen v višini 100 % dogovorjenega predujma, če z njim ne bo sklenil krovne franšizne pogodbe za Slovaško, in to tudi v dodatnem roku, ki ga bo v ta namen določil upravičenec. Člen IV, točka 2, pogodbe ureja možnost odstopa od pogodbe s strani upravičenca (tožeče stranke) v primeru, da nosilec obveznosti (tožena stranka) dogovorjenega predujma ne plača v dogovorjenem roku. Ista določba določa tudi pravico upravičenca, da odstopi od pogodbe tudi v primeru kršitve drugih pogodbenih pogojev. Poleg drugih vprašanj je bilo dogovorjeno tudi to, da se v skladu s členom V, točka 3, pogodbe za pravna razmerja, ki nastanejo na podlagi pogodbe ali so z njo povezana, če v navedeni pogodbi ni določeno drugače, uporablja pravo Češke republike. Stranki nista sklenili dogovora o pristojnosti v smislu člena 25 Uredbe (EU) št. 1215/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2012 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah (v nadaljnjem besedilu: Uredba Bruselj Ia).

- 4 Tožeča stranka trdi, da je tožena stranka kršila svojo obveznost plačila predujma. Zato je tožeča stranka uveljavila pravico do odstopa od pogodbe in pred češkim sodiščem sprožila postopek z evropskim plačilnim nalogom, v katerem je od tožene stranke zahtevala plačilo iz naslova pogodbene kazni v višini 24.684 EUR skupaj z obrestmi.
- 5 Tožena stranka je v okviru svoje prvega procesnega akta v dopisu z dne 7. avgusta 2020 trdila, da češka sodišča v tej zadevi niso pristojna.
- 6 Okresní soud v Ostravě (okrajno sodišče v Ostravi) je kot prvostopenjsko sodišče s sklepom z dne 17. decembra 2020 zavrnilo ugovor nepristojnosti in ugotovilo, da je v zadevi pristojno. Sodišče je kot podlago za svojo pristojnost navedlo člen 7(1)(a) Uredbe Bruselj Ia, v skladu s katerim je v zadevah v zvezi s pogodbenimi razmerji oseba s stalnim prebivališčem na ozemlju države članice lahko tožena v drugi državi članici pred sodiščem v kraju izpolnitve zadevne obveznosti. Prvostopenjsko sodišče je ugotovilo, da glede na predstavljene okoliščine tožeča stranka zahteva izpolnitev obveznosti, ki jo je bilo treba v smislu citirane določbe Uredbe Bruselj Ia izpolniti v korist tožeče stranke s sedežem v Češki republiki na področju pristojnosti tega okrajnega sodišča. Hkrati je sodišče poudarilo, da stranki nista trdili in sodišče ni ugotovilo, da sta se dogovorili o pristojnosti v smislu člena 25 Uredbe Bruselj Ia ali jo določili na drug način.
- 7 Krajský soud v Ostravě (regionalno sodišče v Ostravi) je kot pritožbeno sodišče v sklepu z dne 16. februarja 2021 [...] potrdilo rešitev, ki jo je sprejelo prvostopenjsko sodišče. Sodišče je ugotovilo, da je prvostopenjsko sodišče v tej zadevi pravilno uporabilo uredbo Bruselj Ia in pravilno ugotovilo, da so češka sodišča mednarodno pristojna in da je krajevno pristojno Okresní soud v Ostravě (okrajno sodišče v Ostravi), saj je predmet tožbe terjatev iz naslova kršenja predpogodbe glede krovne franšize. Kot je namreč razvidno iz trditev tožeče stranke, bi morala v skladu s členom III(A), točka 3, zadevne pogodbe tožena stranka v korist tožeče stranke plačati dogovorjen znesek, česar pa ni storila, zato je tožeča stranka odstopila od pogodbe. V skladu s členom III(B), točka 3, pogodbe je tožeča stranka pridobila terjatev zaradi plačila pogodbene kazni v znesku 24.684 EUR. Ker je predmet tožbe zahtevak za plačilo pogodbene kazni iz razloga, da tožena stranka ni izpolnjevala pogojev predpogodbe glede krovne franšize, je jasno, da predmet terjatve ni niti izdelava niti dobava blaga, zato se ni mogoče sklicevati na kraj izpolnitve, tj. kraj izdelave in dobave blaga, in torej ne gre za terjatev za plačilo pogodbene kazni, ki bi bila povezana z izdelavo in dobavo blaga. Zato se v nasprotju s očitkom tožene stranke v pritožbi člen 7(1)(b) Uredbe Bruselj Ia ne uporablja. Po mnenju pritožbenega sodišča je neutemeljen tudi očitek tožene stranke, da naj bi do izpolnitve glavne pogodbe prišlo na ozemlju Slovaške, kar naj bi po navedbah tožene stranke izhajalo iz sporazuma o območju, ki ga zajema pogodba, po katerem naj bi tožena stranka za izpolnitev predmeta glavne pogodbe uporabila ozemlje Slovaške. Po mnenju pritožbenega sodišča je odločilno to, da je bila prekršena sama predpogodba glede krovne franšize in da bi predujem, ki ustreza enkratnemu začetnemu plačilo, moral biti plačan v roku 10 dni od podpisa pogodbe na račun tožeče stranke pri

Raiffeisenbank, a. s. Pritožbeno sodišče meni, da tožeča stranka pravilno trdi, da je v skladu s češkim pravom, konkretno členom 1955 zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (zakon št. 89/2012, civilni zakonik), kraj izpolnitve denarne terjatve sedež upnika, če se za pogodbo uporablja češko pravo. Po mnenju pritožbenega sodišča je torej kraj izpolnitve sedež upnika, tj. sedež tožeče stranke, ki je v Ostravi na Češkem. Ker je tožeča stranka za vložitev tožbe izbrala Okresní soud v Ostravě (okrajno sodišče v Ostravi), je v skladu s členom 7(1)(a) Uredbe Bruselj Ia krajevno pristojno sodišče v Ostravi.

- 8 Tožena stranka je zoper to sodbo vložila kasacijsko pritožbo na Nejvyšší soud (vrhovno sodišče). Iz njenih trditvev izhaja, da naj bi bila v prejšnji fazi postopka narava terjatve za plačilo pogodbene kazni napačno ocenjena glede na člen 7(1) Uredbe Bruselj Ia, kar naj bi privedlo do napačne ugotovitve o pristojnosti sodišča za odločanje o nastanku terjatve za plačilo pogodbene kazni. Po mnenju tožene stranke bi moralo pritožbeno sodišče spor rešiti tako, da bi morala za pogodbeno kazen kot pogodbeni zahtevek veljati glavna pogodba, ki je v tem primeru predpogodba. Obveznost, katere izpolnitev naj bi bila zavarovana s pogodbeno kaznijo, naj bi bila nedenarna, kraj njene izpolnitve pa bi bilo treba določiti v skladu z nacionalnim pravom, kar naj bi po navedbah tožene stranke pomenilo pristojnost slovaških sodišč v tej zadevi.
- 9 V odgovoru na kasacijsko pritožbo je tožeča stranka navedla, da se pridružuje ugotovitvam nacionalnih sodišč in poleg drugih okoliščin poudarila tudi, da je bila prvotna kršitev pogodbe neplačilo dogovorjenega predujma. Zaradi kršitve te obveznosti naj bi nastala terjatev za odstop od pogodbe in hkrati terjatev za plačilo pogodbene kazni. Po mnenju tožeče stranke je bila torej prvotno zavarovana obveznost neplačilo predujma.

II. Določbe prava Unije, ki se uporabijo

- 10 Za obravnavo predloženega vprašanja za predhodno odločanje so pomembe predvsem te določbe Uredbe Bruselj Ia: člen 7, točka 1(a), člen 7, točka 1(b), in člen 7, točka 1(c).

III. Določbe nacionalnega prava, ki se uporabijo

- 11 Za obravnavo predloženega vprašanja za predhodno odločanje so lahko pomembe predvsem te določbe: člen 1954 in člen 1955 zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (zakon št. 89/2012, civilni zakonik).

Člen 1954

Pravilna izpolnitev obveznosti zahteva, da se izpolnitev opravi na določenem kraju. Če kraja izpolnitve obveznosti ni mogoče določiti na podlagi pogodbe, narave obveznosti ali namena izpolnitve, se izpolnitev opravi v kraju, ki ga določa zakon.

Člen 1955

(1) Nedenarno obveznost dolžnik izpolni v kraju svojega prebivališča ali sedeža. Denarno obveznost dolžnik izpolni v kraju prebivališča ali sedeža upnika.

(2) Če je obveznost nastala pri poslovanju podjetja, se izpolni v kraju, kjer je to podjetje. Navedeno se smiselno uporablja, če je obveznost nastala pri poslovanju podružnice.

IV. Razlogi za predložitev vprašanja za predhodno odločanje in stališče Nejvyšší soud (vrhovno sodišče)

- 12 V tem primeru je treba odgovoriti na vprašanje, ali so češka sodišča mednarodno pristojna. Zato je treba uporabiti Uredbo Bruselj Ia, saj gre za spor z mednarodnim elementom v civilnih in gospodarskih zadevah, sodni postopek pa se je začel po 10. januarju 2015.
- 13 Zato je treba oceniti, ali je mogoče kot podlago pristojnosti čeških sodišč priznati posebno pristojnost iz člena 7, točka 1, Uredbe Bruselj Ia, ker je tožba vložena proti toženi stranki s sedežem v drugi državi članici kot je država, v kateri poteka ta postopek.
- 14 Člen 7, točka 1(a), Uredbe Bruselj Ia določa, da je lahko v zadevah v zvezi s pogodbenimi razmerji oseba s stalnim prebivališčem v državi članici tožena v drugi državi članici pred sodiščem v kraju izpolnitve zadevne obveznosti. V skladu s členom 7, točka 1(b), Uredbe Bruselj I bis je v primeru prodaje blaga kraj izpolnitve zadevne obveznosti kraj v državi članici, kamor je bilo v skladu s pogodbo blago dostavljeno ali bi moralo biti dostavljeno, v primeru opravljanja storitev pa je to kraj, kjer so bile v skladu s pogodbo storitve opravljene ali bi morale biti opravljene. Iz člena 7, točka 1(c), Uredbe Bruselj Ia izhaja, da če se ne uporabi točka (b), potem se uporabi točka (a). Uporaba točke (a) je torej rezidualna kategorija in se lahko v zadevi uporabi le, če je izključena uporaba točke (b).
- 15 Nejvyšší soud (vrhovno sodišče) je seznanjeno z ustaljeno sodno prasko Sodišča Evropske unije (v nadaljevanju: SEU) glede avtonomne razlage pojma „zadeve v zvezi s pogodbenimi razmerji“, ki je skupni pojem za člen 7, točka 1(a) in (b), Uredbe Bruselj Ia, v skladu s katerim je bistvena značilnost pogodbe obstoj prostovoljno prevzete obveznosti ene osebe do druge (glej sodbo SEU z dne 17. junija 1992, Handte/TMCS, C-26/91, ECLI:EU:C:1992:268, točka 15). To sodišče je seznanjeno tudi s tem, da obseg tega pojma zajema vse obveznosti, ki izhajajo iz pogodbe in na katere neizpolnitev se tožeča stranka sklicuje v utemeljitev zahtevka (glej sodbo Sodišča EU z dne 15. junija 2017, Kareda, C-249/16, ECLI:EU:C:2017:472, točka 30). Predpogodba, kot je to v tej zadevi, je zavezujoč pravni instrument, ki je sklenjen prostovoljno, v njej zapisani pogoji pa so rezultat dogovora med njenima strankama. Po navedbah tožeče stranke je vir spora glede pogodbene kazni ravno predpogodba, ker naj bi nastal zato, ker nosilec obveznosti ni plačal predujma v nasprotju s svojimi pogodbenimi obveznostmi. V skladu s tem Nejvyšší soud (vrhovno sodišče) meni, da je zahtevka za plačilo pogodbene

kazni, obravnavan v tej zadevi, zahtevk „v zvezi s pogodbenimi razmerji“ v smislu člena 7, točka 1, Uredbe Bruselj Ia.

- 16 V teh okoliščinah je treba presoditi, ali se v tem primeru uporablja točka (b) ali točka (a) zadevne uredbe. Ker sta bistveni značilnosti pogodbe o prodaji blaga prenos lastništva in zamenjava blaga za denar, ta zadeva ne vključuje zahtevka za plačilo pogodbene kazni, ki bi bil povezan s proizvodnjo in dobavo blaga v smislu prve alineje člena 7, točka 1(b), Uredbe Bruselj Ia. Vendar je treba zaradi izključitve uporabe točke (b) in morebitne uporabe točke (a) oceniti tudi, ali zadeva ne vključuje zahtevka v zvezi z „opravljanjem storitev“ v smislu druge alineje citirane določbe. Presoja tega vprašanja je ključna, saj bi bila v primeru, da bi bila zadeva opredeljena kot „opravljanje storitev“, za odločanje o vseh povezanih zahtevkih pristojna sodišča v kraju, kjer naj bi bile storitve v skladu s pogodbo opravljene. Če pa bi se uporabila rezidualna kategorija iz člena 7, točka 1(a), Uredbe Bruselj Ia in bi bili izpolnjeni pogoji za uporabo te določbe, bi se mednarodna in krajevna pristojnost načeloma presojali ločeno za vsako obveznost (glej sodbo SEU z dne 6. oktobra 1976, 12/76, Tessili, ECLI:EU:C:1976:133).
- 17 V tej zadevi sta stranki sklenili predpogodbo, ki sta jo poimenovali „Smlouva o uzavření budoucí Masterfranchisové smlouvy“ (pogodba o sklenitvi bodoče krovne franšizne pogodbe). Nejvyšší soud (vrhovno sodišče) mora zato odločiti o vprašanju, kako je treba predpogodbo, v kateri sta se stranki zavezali, da bosta v prihodnosti sklenili pogodbo, kvalificirati za namene določitve podlag za mednarodno pristojnost v skladu s členom 7, točka 1, Uredbe Bruselj Ia. Dejansko je mogoče razmisliti o dveh različnih rešitvah in po mnenju Nejvyšší soud (vrhovno sodišče) SEU v zvezi s tem še ni dalo jasnih smernic. Zlasti je treba preučiti, ali je predpogodba kot taka pogodba o opravljanju storitev, pri čemer bi se v primeru negativnega odgovora mednarodna pristojnost sodišč lahko ugotovila le na podlagi člena 7, točka 1(a), Uredbe Bruselj Ia. Poleg tega je druga rešitev, ki je mogoča, določitev mednarodne pristojnosti za zahtevke, ki izhajajo iz predpogodbe, glede na naravo pogodbe, ki jo bosta stranki sklenili v prihodnosti. Pravzaprav je sklenitev glavne pogodbe bistvo predpogodbe. To bi pomenilo, da bi bilo treba v primeru, če bi bila nameravana glavna pogodba pogodba o prodaji blaga ali opravljanju storitev, mednarodno pristojnost sodišč določiti na podlagi člena 7, točka 1(b) Uredbe Bruselj Ia glede na kraj, v katerem mora biti v skladu s to nameravano pogodbo dobavljeno blago ali opravljene storitve.
- 18 Glede na dosedanjo sodno prakso SEU se Nejvyšší soud (vrhovno sodišče) nagiba k zaključku, da zgolj s sklenitvijo predpogodbe ne pride do opravljanja storitev v avtonomnem smislu prava Unije. Po mnenju Nejvyšší soud (vrhovno sodišče) predpogodba namreč ne izpolnjuje zahteve po odplačnem opravljanju dejanj v korist druge stranke, ki izhaja iz člena 7, točka 1(b), Uredbe Bruselj Ia (glej sodbe SEU z dne 23. aprila 2009, Falco Privatstiftung in Rabitsch, C-533/07, ECLI:EU:C:2009:257; z dne 14. julija 2016, Granarolo, C-196/15, ECLI:EU:C:2016:559; z dne 19. decembra 2013, Corman-Collins, C-9/12, ECLI:EU:C:2013:860, in z dne 25. marca 2021, Obala i lučice, C-307/19, ECLI:EU:C:2021:236).

- 19 Predpogodba vsebuje več splošnih elementov, ki bodo po dogovoru strank pozneje vključeni v glavno pogodbo, vključno s splošno opredeljenim predmetom te poznejše pogodbe. Namen te predpogodbe pa je skleniti poznejšo pogodbo po pisnem pozivu, pri čemer v tej zadevi neskenitev nameravane pogodbe povzroči nastanek pogodbene kazni v višini dolgovanega predujma. Po mnenju Nejvyšší soud (vrhovno sodišče) tega ni mogoče opredeliti kot opravljanje dejanj v korist druge stranke, saj je sklenitev obljubljenе pogodbe le pravno dejanje in ne dejansko dejanje, opravljeno kot storitev za drugo pogodbeno stranko. Prav v tej okoliščini vidi Nejvyšší soud (vrhovno sodišče) razliko z, na primer, pogodbo o trgovskem zastopanju (glej sodbo SEU z dne 11. marca 2010, Wood Floor Solutions Andreas Domberger, C-19/09, ECLI:EU:C:2010:137), ki sicer prav tako temelji na sklepanju pogodb, vendar hkrati vključuje drugo konkretno dejavnost, kot so navezovanje stikov z drugimi strankami ali predstavitev izdelkov ali storitev.
- 20 Nejvyšší soud (vrhovno sodišče) na podlagi razpoložljive sodne prakse prav tako domneva, da v primeru same predpogodbe tudi ni izpolnjena zahteva po odplačnosti. Niti nosilec obveznosti niti upravičenec nimata na podlagi predpogodbe zahtevka za plačilo in to niti v najširšem pomenu besede. Čeprav sta se stranki dogovorili o prihodnjem znesku začetnega nadomestila in rednih mesečnih nadomestil, bo obveznost njihovega plačila nastala le, če stranki skleneta nameravano glavno pogodbo. Nobena od strank torej ni imela zahtevka za plačilo na podlagi pogodbe, ki sta jo dejansko sklenili, in ki je vir spora, pri čemer sta se stranki zavezali le, da ko bosta sklenili to pogodbo o opravljanju storitev, bo to plačilo v konkretno določeni višini. Predpogodba se v členu III(A), točka 3, „Úhrada zálohy“ (plačilo predujma) sicer nanaša na „predujem in njegovo plačilo“, vendar pa je to predujem za prihodnje začetno nadomestilo, ki se hkrati pokriva z višino pogodbene kazni. Nejvyšší soud (vrhovno sodišče) meni, da nobena od strank od tega plačila nima neposredne gospodarske koristi, saj je njegov namen predvsem zagotoviti prihodnje izpolnjevanje obveznosti in ne pomeni nadomestila ali določene gospodarske koristi v smislu odplačnosti. V skladu s pogoji take pogodbe, kot je pogodba v tej zadevi, se torej izkaže, da zadevni predujem nima gospodarske vrednosti, ki bi jo bilo mogoče šteti za vrednost v obliki plačila v opisanem smislu, in da je obveznost plačila predujma predvsem sredstvo za zagotovitev prihodnje izpolnitve pogodbenih obveznosti (glej sodbo SEU z dne 14. julija 2016, Granarolo, C-196/15, ECLI:EU:C:2016:559).
- 21 Glede na navedeno Nejvyšší soud (vrhovno sodišče) meni, da člena 7, točka 1(b), uredbe Bruselj Ia ni mogoče uporabiti za predpogodbo. Zato je treba uporabiti rezidualno kategorijo iz člena 7, točka 1(a), Uredbe Bruselj Ia. Uporaba te določbe pomembno vpliva na oceno kraja izpolnitve terjatve, saj se v skladu s točko (a) načelo značilne izpolnitve ne uporablja več, zato ima vsaka obveznost načeloma svoj kraj izpolnitve. Ob sklicevanju na sodbo SEU z dne 23. aprila 2009, Falco Privatstiftung in Rabitsch, C-533/07, ECLI:EU:C:2009:257, točki 54 in 55, je treba ugotoviti, da se zakonodajalec Skupnosti le v zvezi s pogodbami o prodaji blaga in pogodbami o opravljanju storitev že v Bruseljski konvenciji ni želel

opreti na konkretno ozko opredeljeno sporno obveznost (na kar poleg tega kaže tudi jezikovna razlaga določbe), temveč na obveznost, ki je značilna za tako pogodbo. Hkrati se je zakonodajalec odločil, da v zadevah v zvezi s pogodbenimi razmerji avtonomno opredeli kraj izpolnitve kot navezno okoliščino za določitev pristojnega sodišča. Kot je bilo v zvezi s členom 5(1) Bruseljske konvencije sprejeto v sodbi SEU z dne 6. oktobra 1976, *De Bloos proti Bouyerju*, 14/76, ECLI:EU:C:1976:134, „zadevna obveznost“ ustreza pogodbeni pravici, katere izpolnitev želi tožeča stranka uveljaviti in ki je podlaga tožbe. Če tožeča stranka zahteva na primer odškodnino, je odločilen dejavnik pogodbeni obveznost, katere kršitev je povzročila škodo. Hkrati bo v primeru, ko tožena stranka zatrjuje kršitev obveznosti s strani tožeče stranke, zahtevnik tožbe pa je plačilo, „zadevna obveznost“ obveznost plačila in ne obveznost, katere izpolnitev tožena stranka izpodbija. Kraj izpolnitve določene obveznosti zato ni več avtonomen pojem te obveznosti (glej sodbe SEU z dne 6. oktobra 1976, 12/76, *Tessili*, ECLI:EU:C:1976:133; z dne 28. septembra 1999, *GIE Groupe Concorde in drugi*, C-440/97, ECLI:EU:C:1999:456, in druge).

- 22 Po mnenju Nejvyšší soud (vrhovno sodišče) je mogoče dopustiti drugačno razlago in tako ugotoviti, da je predpogodba pogodba o opravljanju storitev, le, če takšen sklep izhaja iz narave pogodbe, katere sklenitev je bila predvidena. Sama krovna franšizna pogodba bi izpolnjevala zgoraj navedene zahteve za opravljanje storitev, tako glede opravljanja dejanj kot glede odplačnosti, kraj opravljanja storitev pa bi bil odvisen prav od glavne pogodbe. Vendar iz dosedanje sodne prakse SEU takšna možnost ne izhaja.
- 23 SEU še ni izrecno obravnavalo vprašanja, ali je *pactum de contrahendo* pogodba o opravljanju storitev, če zadeva sklenitev pogodbe o opravljanju storitev, niti vprašanja, ali jo je treba opredeliti kot takšno pogodbo glede na predvideni rezultat celotnega pravnega razmerja. Pri tem je predpogodba sama po sebi zavezujoč instrument, njena sklenitev, prenehanje in obveznosti, ki izhajajo iz nje, pa so v veliki meri neodvisni od predvidene glavne pogodbe. Čeprav takšna pogodba med strankama na splošno določa nekatere elemente glavne pogodbe, pa kljub temu vsebuje lastno primarno obveznost ali neodvisen mehanizem sankcij in avtonomne razloge za prenehanje pogodbe. Avtonomni razlogi za prenehanje predpogodbe (zaradi njene izpolnitve, na podlagi medsebojnega dogovora strank, zaradi odstopa v primeru kršitve pogodbenih obveznosti) pomenijo, da sklenitev glavne pogodbe sploh ni nujna posledica sklenitve predpogodbe. Takšna razlaga člena 7, točka 1, Uredbe Bruselj Ia, ki bi omogočala, da se pri kvalifikaciji predpogodbe upošteva tudi narava same nameravane glavne pogodbe kot pogodbe o opravljanju storitev, torej ni samoumevna.
- 24 Po mnenju Nejvyšší soud (vrhovno sodišče) zaradi odsotnosti upoštevne sodne prakse SEU o tem vprašanju obstaja utemeljen dvom o pravilnosti razlage prava Unije. Ker je treba v tej zadevi pred uporabo člena 7, točka 1(a), Uredbe Bruselj Ia izključiti uporabo člena 7, točka 1(b), te uredbe, Nejvyšší soud (vrhovno sodišče) meni, da je treba prekiniti postopek in SEU predložiti predlog za sprejetje predhodne odločbe v zvezi z vprašanjem za predhodno odločanje.

- 25 Iz zgoraj navedenega je tudi razvidno, da uporaba različnih določb bistveno vpliva na obravnavano zadevo, saj lahko privede do drugačnega zaključka glede pristojnosti čeških sodišč. Hkrati stališče, da imajo sodišča posebno pristojnost, pomeni izjemo od splošnega načela, kar delno utemeljuje morebiti bolj omejevalno razlago s strani SEU zaradi zagotavljanja predvidljivosti, pravne varnosti in zagotavljanja tesne vezi med sodiščem in sporom. Enotna uporaba prava Unije je še pomembnejša zaradi široke uporabe predpogodbe, *pactum de contrahendo*, v mednarodni trgovini, pri čemer brez razlage SEU ni mogoče v celoti zagotoviti enotne razlage zadevne določbe v vseh državah članicah.
- 26 Glede na zgoraj navedene okoliščine tako imenovana merila CILFIT v obravnavanem primeru niso izpolnjena (glej sodbo SEU z dne 6. oktobra 1982, CILFIT, 283/81, ECLI: ECLI:EU:C:1982:335). Zato Nejvyšší soud (vrhovno sodišče) kot sodišče, zoper katerega odločitve ni pritožbe v smislu člena 267 Pogodbe o delovanju Evropske unije, zaradi posebne narave predpogodbe kot zavezujočega predpogodbenega pravnega instituta in njene drugačnosti od pogodb, o katerih je odločalo SEU, ter zaradi pomembnosti tega instrumenta v mednarodni trgovini med državami članicami meni, da je treba to vprašanje predložiti SEU.

[...] (ni prevedeno)

DELOVNI DOKUMENT